

Brief van:
Franco Frattini, Vice-President of the European Commission

Ik dank u voor uw schrijven van 3 juli 2006 dat ik met grote zorg heb gelezen, met name omdat de bestrijding van namaak voor de Commissie een prioriteit is.

Namaak maakt vandaag de dag een niet verwaarloosbaar deel van de misdadecomonomie uit. De omvang ervan wordt geraamd op 3 tot 9% van de internationale handel.

Het aantal vervalsingen dat aan de grenzen van de EU in beslag genomen wordt, is tussen 1998 en 2004 met meer dan 1000% toegenomen.

In 2005 zijn er aan dezelfde controlepunten niet minder dan 800.000 vervalste geneesmiddelen in beslag genomen. Nadat namaak zich vele jaren tot luxeproducten had beperkt, betreft deze productie thans alle industriële sectoren, vooral die van geneesmiddelen en voeding.

Momenteel is het merendeel van de inbreuken op intellectuele eigendomsrechten in de lidstaten strafbaar gesteld. Qua hoogte lopen de sancties evenwel aanzienlijk uiteen en vaak zijn zij nogal licht.

De laatste jaren wordt in de onderscheiden strafwetgevingen niet adequaat rekening gehouden met de ontwikkelingen op het gebied van namaak en piraterij, met name het feit dat hierbij steeds vaker criminele netwerken betrokken zijn. Voor misdaadorganisaties is deze vorm van productie een ideale entree op de afzetmarkt geworden.

Dit noopt dus tot een strafwetgeving die deze realiteit weerspiegelt. Hiertoe heeft de Commissie op 26 april 2006 een gewijzigd voorstel ingediend voor een richtlijn inzake strafrechtelijke maatregelen om de handhaving van intellectuele eigendomsrechten te waarborgen, dat haar voorstel van 12 juli 2005 wijzigt.

Hieronder vindt u het antwoord van de Commissie op de specifieke bezwaren die door de twee Kamers der Staten-Generaal van het Koninkrijk der Nederlanden zijn aangevoerd.

Volgens het arrest van het Hof van Justitie van 13 september 2005 in zaak C-176/03 is de communautaire wetgever bevoegd maatregelen te nemen die verband houden met het strafrecht wanneer deze maatregelen noodzakelijk zijn om de volledige doeltreffendheid van het Gemeenschapsrecht te verzekeren (zie punt 48 van het arrest).

Dit arrest betreft weliswaar een milieuaangelegenheid, doch niets doet veronderstellen dat op een ander gebied waarvoor de Gemeenschap bevoegd is een andere oplossing zou worden gekozen.

De bescherming van het milieu is geen beleidsterrein van de Gemeenschap dat sterk geïntegreerd is. Het zou daarom onlogisch zijn te veronderstellen dat het op dit beleidsterrein wel mogelijk is strafrechtelijke sancties vast te stellen, doch niet in andere sectoren waarin de Gemeenschap optreedt en die in veel sterkere

mate geïntegreerd zijn, zoals het gemeenschap beleid en de vier fundamentele vrijheden van het Verdrag (vrij verkeer van goederen, diensten, kapitaal en personen).

De beoordeling van de draagwijdte van het subsidiariteitsbeginsel mag niet afhangen van het soort instrument dat op communautair niveau wordt overwogen, maar dient af te hangen van de inhoud van de beoogde maatregelen, teneinde in overeenstemming met artikel 5 van het Verdrag vast te stellen of de maatregelen niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt.

Toen de Commissie in 2005 het voorstel voor een kaderbesluit inzake de bestrijding van namaak heeft ingediend, is er tegen deze maatregel geen tegenkanting genomen op grond van het subsidiariteitsbeginsel.

Het is paradoxaal dat een optreden op het niveau van de Unie noodzakelijk wordt geacht wanneer het gaat om een handelen op basis van titel VI, terwijl een handelen van de lidstaten voldoende wordt geacht wanneer een optreden van de Gemeenschap wordt overwogen.

Het Hof heeft in zijn arrest in zaak C-176/03 uitdrukkelijk overwogen dat de bepalingen van artikel 5, lid 1, van het kaderbesluit - dat erin voorziet dat de lidstaten vrijheidsstraffen moesten invoeren waarvoor uitlevering kan plaatsvinden hetgeen in concreto straffen van maximaal een jaar minimum betreft) - onder de bevoegdheid van de Gemeenschap vielen.

De Gemeenschap is bevoegd om daar maar nodig de hoogte van de sancties te harmoniseren. Het Hof preciseert dat het kaderbesluit terzake aan de lidstaten de keuze liet de hoogte van de in te voeren sancties te bepalen (punt 49). Deze overweging verbiedt het de wetgever van de Gemeenschap niet de uitoefening door de lidstaten van hun bevoegdheid met een nauwkeurig vastgestelde strafmaat aan te sturen.

Overeenkomstig de conclusies van de Raad JBZ van 25 en 26 april 2002 verloopt de harmonisering van strafrechtelijke sancties via een systeem van "strafmaatmarges", waarbij minimum- en maximum sancties worden vastgesteld die de nationale wetgever een voldoende ruime beoordelingsmarge laten.

Een kopie van dit antwoordschrijven is gericht aan de heer drs. F.W. Weisglas, Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Met vriendelijke groet,

[handtekening Franco Frattini]